

Załącznik nr 1
do uchwały
nr XXX/153/2010
Rady Gminy Radziejów
z dnia 29 kwietnia 2010 r.

LGD

**Razem dla Powiatu
Radziejowskiego**

Plan Odnowy Miejscowości Czołowo 2009-2020

Opracowała: mgr Agnieszka Krygier
Sprawdziła: mgr Monika Grabowska
Weryfikował: dr Marek Szuszman

Czołowo 2009

Spis treści

I.	INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE RADZIEJÓW	3
II.	CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	5
III.	INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.	9
IV.	ANALIZA SWOT	21
V.	BIBLIOGRAFIA, ŹRÓDŁA	23

I. Informacje ogólne o gminie Radziejów

Gmina Radziejów leży w środkowo – wschodniej części historycznego terenu Kujaw. Znajduje się we wschodniej części Niziny Wielkopolsko – Kujawskiej.

Uwzględniając uwarunkowania administracyjne gmina położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego i wchodzi w skład powiatu radziejowskiego. Od wschodu graniczy z gminami Bytoń i Osiećcino, od zachodu z gminą Kruszwica, od północy z gminą Dobrze, od południa z gminą Piotrków Kujawski. Siedzibą władz gminy jest miasto Radziejów.

Powierzchnia gminy wynosi 92,6 km², z czego użytki rolne zajmują 8779 ha. Obszar gminy zamieszkuje 4530 mieszkańców, średnia gęstość zaludnienia wynosi 49 osób/km².

Według danych Urzędu Gminy Radziejów na jej terenie wyszczególnionych jest 18 sołectw i 27 miejscowości.

Gmina charakteryzuje się wysoką produkcją towarową. Główne kierunki produkcji to bydło mleczne, opasowe, trzoda chlewna oraz uprawa zbóż, buraków cukrowych, rzepaku i warzyw gruntowych.

Przez obszar gminy przebiega magistrala węglowa – linia kolejowa łącząca bezpośrednio zagłębie węglowe Górnego Śląska z Gdynią. Składa się ona z dwóch części:

- Południowej Herby Nowe – Karsznice - Inowrocław – Nowa Wieś Wielka (253 km)
- Północnej Nowa Wieś Wielka – Bydgoszcz – Kościerzyna – Gdynia.

Infrastrukturę drogową w gminie stanowią: droga krajowa nr 62 Włocławek – Radziejów – Anusin o długości 12,1 km, droga wojewódzka nr 266 Ciechocinek – Radziejów – Konin o długości 5,3 km, drogi powiatowe – 46,5 km oraz 89, 75 km dróg gminnych.

Obszar obecnej gminy od wczesnego średniowiecza związany był z Kujawami i wyodrębnionym w końcu XIII wieku księstwem kujawskim. Do końca okresu przedrozbiorowego teren gminy znajdował się w granicach województwa

brzesko – kujawskiego i powiatu radziejowskiego. Później, w wyniku rozbiorów i podczas zaborów jego podległość administracyjna zmieniała się kilkakrotnie. Od 1918 r. teren gminy znalazł się w granicach powiatu nieszawskiego, w województwie warszawskim. Od 1 kwietnia 1938 r. razem z powiatem nieszawskim, włocławskim, lipnowskim, i rypińskim znalazł się on w granicach województwa pomorskiego.

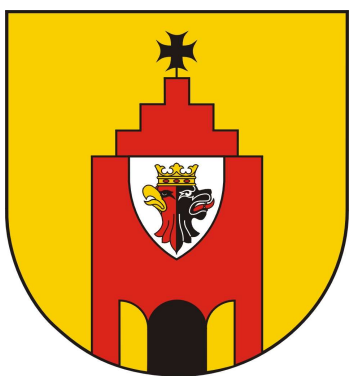
W 1975 roku, kiedy wszedł w życie dwustopniowy podział administracyjny Państwa i nastąpiła likwidacja powiatu radziejowskiego, terytorium Gminy weszło w skład utworzonego wówczas województwa włocławskiego. W roku 1992 podzielono Miasto i Gminę Radziejów na dwie niezależne jednostki: Gminę Radziejów i Miasto Radziejów. Odrodzenie powiatu nastąpiło z początkiem 1999 roku a gmina Radziejów weszła w skład powiatu radziejowskiego, w województwie kujawsko-pomorskim.

Z Gminą Radziejów wiąże się ważna dla historii Polski bitwa stoczona pod Płowcami 27 września 1331 roku pomiędzy wojskami Władysława Łokietka i armią krzyżacką. Bitwa ta rozwiązała legendę o niepokonanych Krzyżakach, choć nie zakończyła się jednoznacznym zwycięstwem Polaków.

Świadectwem bogatej przeszłości są zabytki i dobra kultury znajdujące się na terenie gminy, które znajdują się pod ochroną prawną i opieką konserwatorską. Należy tutaj wymienić :

- pradziejowy kompleks osadniczy Opatowice – tzw. Wzgórze Prokopiaka,
- zespoły dworsko – parkowe w Biskupicach, Czołótku, Płowcach, Przemystce i Skibinie,
- park podworski w Broniewie,
- kościół parafialny pw. św. Wojciecha i Barbary w Broniewie,
- kapliczki przydrożne w Broniewie, Czołowie, Czołótku i Kłonówku,
- cmentarz rzymsko – katolicki w Broniewie,
- cmentarz poległych w bitwie z 1331 roku w Płowcach,
- pomnik dla uczczenia zwycięskiej bitwy Władysława Łokietka z wojskami Zakonu Krzyżackiego w Płowcach.

Przez teren gminy przebiegają również szlaki turystyczne. Szlak Łokietka wiedzie z Inowrocławia przez Kruszwicę, Radziejów, Płowce do Kowala, Szlak Powstania Styczniowego na Kujawach prowadzi z Aleksandrowa Kujawskiego przez Krzywosądz, Dobre, Radziejów, Piotrków Kujawski, Babiak, Izbicę Kujawską, Brześć Kujawski do Włocławka. Lokalnym szlakiem turystycznym jest Szlak bitwy pod Płowcami wiodący z Radziejowa przez Pruchnowo, Stary Radziejów, Płowce, Witowo do Osiecin.

Herb Gminy Radziejów

Flaga Gminy Radziejów

II. Charakterystyka miejscowości

Dzieje miejscowości Czołowo sięgają średniowiecza. Pierwsze wzmianki pojawiają się w roku 1488 kiedy to wieś jest wymieniana wśród stanowiących własność królewską dóbr brzeskich.

Z najstarszego inwentarza dóbr starostwa brzeskiego datowanego na 1494 r. wynika, że prawdopodobnie była ona włączona do zabudowy miejskiej Radziejowa.

W 1500 r, król Jan Olbracht zapisując dług 1800 florenów na dochodach z Radziejowa i przynależnych do niego dóbr starostwa radziejowskiego wymienia wśród nich m.in.: Czołowo.

W 1631 r, Czołowo nadal było wsią królewską w posiadaniu starosty radziejowskiego Macieja Sokołowskiego. Według lustracji z lat 1628-1632 we wsi był kmić i rataj. Wieś posiadała 4 łany. Bilans urodzaju folwarku przedstawiony w

kopach szacował się następująco: 97 żyta, 12 pszenicy, 12 jęczmienia, 6,5 grochu i 48 owsa.

Czołowo w 1662 r. liczyło ok. 24 osób zamieszkujących 4 domy. Wieś posiadała 17 łąnów. Stan demograficzny w 1675 r. wynosił: 3 szlachciców i 25 osób pochodzenia plebejskiego.

W 1779 r. Czołowo przechodzi na własność I. Biesiekierskiego. Wieś liczyła 95 osób zamieszkujących 22 domostwa. Osada przynależała wówczas do wójtostwa radziejowskiego. We wsi mieszkało 4 rolników, 6 chałupników i 2 komornice.

W wyniku II rozbioru Polski w 1793 r. wieś została zagarnięta przez Prusy od 1807 r. do Księstwa Warszawskiego, a po Kongresie Wiedeńskim w 1815 r., znalazła się w Królestwie Polskim. Ustawa konstytucyjna Królestwa Polskiego z dn. 27.VII.1815 r. wprowadziła nowy podział administracyjny kraju. Granica przebiegała przez wieś Czołowo do Wąsewa, a następnie do Piotrkowa Kujawskiego, gdzie mieścił się posterunek graniczny. W Czołowie znajdowało się przejście graniczne. Stacjonowała jednostka wojskowa i działał urząd celny.

W 1827 r. wieś liczyła 116 mieszkańców zamieszkujących 14 domów. Na powstałą ekonomię radziejowską, utworzoną ze starostw, królewszczyn i majątków poduchownych składała się w XIX wieku również wieś Czołowo. W latach 1866-1868 wśród majoratów, jakimi obdzielano zasłużonych urzędników carskich, znalazł się folwark Czołowo, który był darowany Generałowi Adiutantowi baronowi Pawłowi Korffowi.

Według ustawy samorządowej z grudnia 1933 r. w skład gminy Radziejów weszły Czołowo (wieś, kolonie, Kontrewers, parcele i ośrodek) i Czołówek wraz z folwarkiem – Bielawy. Wieś Czołowo liczyła 410 mieszkańców.

W dwudziestoleciu międzywojennym w Czołowie powstała ferma rolna. Stanowiła ona własność komunalną o wartości 42.783,94 zł. W lutym 1930 r. sejmik powiatowy nieszawski przeznaczył fundusz 8000 zł, na wyremontowanie tego ośrodka, a głównie na naprawę znajdujących się nim pomieszczeń. Miejscowość Czołowo leży obecnie w województwie kujawsko-pomorskim, na Kujawach, powiecie radziejowskim. Miejscowość wchodzi w skład gminy Radziejów.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CZOŁOWO

Czołowo jest położone ok. 2 km na południowy zachód od miasta Radziejów. Należy do parafii pod Wezwaniem Najświętszej Marii Panny w Radziejowie.

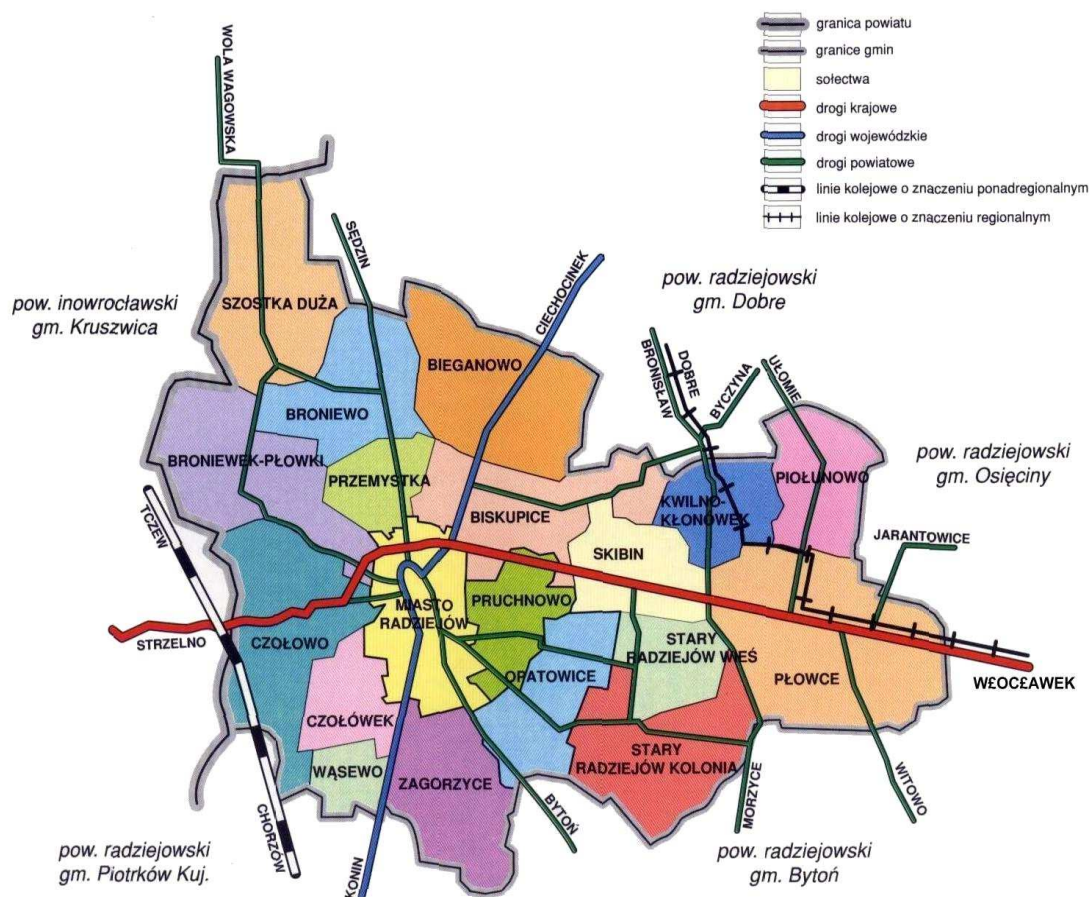
Czołowo	
Województwo	Kujawsko- pomorskie
Powiat	Radziejowski
Gmina	Radziejów
Liczba ludności	432 osoby
Powierzchnia	7,7 km ²

Poniżej przedstawiona została mapa obrazująca Gminę Radziejów z zaznaczonym położeniem Czołowa.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CZOŁOWO

Teren gminy w miejscowości Czołowo przecina linia kolei szerokotorowej Nr 131 Tczew – Chorzów Batory pobudowana w latach 1925 – 1933 r.

Mapa gminy Radziejów z podziałem na sołectwa

III. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

DZIEDZICTWO KULTUROWE	
Obiekty zabytkowe	• Kolejka wąskotorowa. Dworzec w swojej budowie i architekturze przypominał dworek. Pod koniec lat 60-tych został przebudowany i stracił swoją świetność. Kolejka wąskotorowa zatrzymywała się na stacji w Czołowie. Przejeżdżały tędy pociągi zarówno osobowe jak i towarowe. Z upływem czasu kolejka straciła na znaczeniu i pozostała zlikwidowana. Bardziej wówczas zaczął dominować transport samochodowy. • Figura Matki Boskiej Nieustającej Pomocy. Leon Skonieczny wraz z rodziną zamieszkał od 1935 r. w gospodarstwie obok którego została usytuowana figura Matki Boskiej Nieustającej Pomocy. W roku 1939 na skutek II wojny światowej rolnik musiał opuścić gospodarstwo na rzecz Niemca. Po pięcioletniej tułaczce w 1945 r. powrócił na gospodarstwo, które było częściowo zniszczone i rozkradzione. Od momentu powrotu gospodarz czynił starania u miejscowych władz o pozwolenie na pobudowanie figury. Pozytywna decyzja o jej budowie zapadła w 1947 r. Figura została usytuowana na cokole z kamienia polnego łupanego w kostkę. Po latach Leon Skonieczny zmienił miejsce zamieszkania. Obecnie figura jest odnowiona, ozdobiona kwiatami i krzewami, a obok niej znajduje się gospodarstwo państwa Mikołajczaków.
Obiekty o wartościach historycznych i sentymentalnych	Dwór murowany z końca XIX wieku. Wybudowany z cegły, elewacja pierwotnie otynkowana, podpiwniczony. Obecnie budynek jest silnie zdewastowany – pozbawiony dachu, konstrukcji więźby, ma zerwane podłogi. Praktycznie pozostały tylko elementy murów. Nie figuruje w rejestrze zabytków.

Twórczość ludowa

Ważną rolę w twórczości ludowej odegrała Anna Skupniewicz. Urodziła się w 1911 r, we wsi Czarnotka, gm. Piotrków Kujawski. Pierwsze nauki pobierała w szkole w Kaczewie. Później ukończyła szkołę powszechną w Piotrkowie Kujawskim. Należała do Koła Szkoły Katolickiej, co umożliwiło jej naukę języka francuskiego. Nauczyła się też haftu oraz wykonywania wyrobów artystycznych ze słomy. Od najmłodszych lat pisała wiersze. Zadebiutowała utworem pt. „Wiejska dziewczyna”. W 1940 r, wyszła za mąż za Wincentego Skupniewicza i zamieszkała w gospodarstwie męża w Czołowie. W 1941 r, rodzina została wysiedlona do Czarnocic koło Faliszewa. Po wojnie wróciła do Czołowa. W następnych latach znalazła się w składzie zarządu KGW i Kółka Rolniczego. Zmarła w 1993 r,. Pochowana jest na cmentarzu parafialnym w Radziejowie. Jednym z jej wielu utworów jest wiersz pt.

„Skowronek”

*Powrócił skowronek – ptaszek ulubiony
Na nasze pola w rodzinne strony
Zaledwie tylko dzionek zabłysnie
On już w błękitie niebios zawiśnie.*

*I wyśpiewuje modlitwy poranne
Chwaląc stwórcę Boga i Najświętszą Pannę
A kiedy rolnik wyjedzie w pole
On swą piosenką osładza mu dole.*

*Chociaż nieraz ziemia szronem posypana
Śpiewa nad zagonem: tyli, tali, dana!
A chociaż te pieśni bez słowa żadnego
To wzruszą do głębi rolnika każdego.*

*Czasem w śpiewaniu zdaje się, że płacze
Jakby się skarżył na życie tułacze
Żali się, jak jego serduszko cierpiało
Gdy rodzinne strony zostawić musiało.*

*Czasem umilknie, na ziemię spada
Tuli się, pieści i znowu wzlata
Znów skrzydełkami trzepie radośnie
I rozpowiada o pięknej Wiośnie.*

*Że idzie do nas w całym majestacie
Z wieńcem zielonym i kwiecistej szacie
I coraz wyżej i wyżej się wznosi
Niebo o urodzaj dla Ojczyzny prosi.*

*O szary skowronku! Ptaszku ulubiony
Naucz nas kochać rodzinne strony
Byśmy jako i Ty Polskę miłowali
Słowem i czynem ją wspomagali.*

Anna Skupniewicz

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CZOŁOWO

DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE	
Tradycje, obrzędy, gwara	W dalszym ciągu praktykowany jest zwyczaj, który potocznie nazywa się „chodzeniem z kozą”, kultywowany od Bożego Narodzenia do święta Trzech Króli. A także obrzędy nocy świętojańskiej oraz dożynki wiejskie.
Legendy, podania i fakty historyczne	W 1300 r, król Czech Wacław II najechał na Polskę, Łokietek musiał uchodzić z kraju. Podczas gdy możni z Wielkopolski nie przeciwstawili się najazdowi Wacława, dzielnica Łokietka stawiała zbrojny, choć bezskuteczny, opór. Mieszczanin radziejowski Gerko (Gerkon) i rycerz Jan z Czołowa, chronili przed stronnikami czeskimi pozostawioną w kraju żonę Łokietka, księżnę Jadwigę, dochowując wierności swemu panu. Legenda głosi, że rycerz Jan okazał się niezwykłą odwagą i wysunął się na czoło chroniąc księżnę, prawdopodobnie stąd wzięła się nazwa Czołowo.
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
Biblioteki	Biblioteka Gminna w Czołowie działa od 1980 roku, była wtedy filią Rejonowej Biblioteki Publicznej w Radziejowie. Natomiast zgodnie z uchwałą Rady Gminy Radziejów z dn. 21 grudnia 1992, od 1993 roku zaczęła działać jako filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Radziejowie z/s w Płowcach. Ilość woluminów to 7 tys. egzemplarzy. Jest to biblioteka publiczna.
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
Zaopatrzenie w energię elektryczną	Czołowo jest zaopatrywane w energię elektryczną od 1965 roku. Istnieją linie napowietrzne nn zasilane ze stacji transformatorowych SN/nn Czołowo A, B, 1, 2. Na 2010 rok zaplanowano remont tj.: wymianę słupów, opraw oświetleniowych, przewodów o tych samych przekrojach oraz istniejących stacji transformatorowych SN/nn szt. 4.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CZOŁOWO

Zaopatrzenie w ciepło	Zaopatrzenie miejscowości w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła. Są to w przeważającej części kotłownie opalane węglem lub koksem. Ogrzewają one zakłady, gospodarstwa, instytucje i budynki mieszkalne. Indywidualne źródła ciepła i kotłownie emitujące do atmosfery SO ₂ , NO ₂ i CO w ilościach, które dla pojedynczego pieca czy kuchni wydają się znikomo małe, ale są jednak uciążliwe ze względu na bezpośredniość oddziaływania na środowisko.
Zaopatrzenie w gaz	W miejscowości rozwinięta jest gospodarka gazem bezprzewodowym, który używany jest w gospodarstwach domowych głównie do przygotowywania posiłków. Dotyczy to głównie butli gazowych.
Sieć wodociągowa	Długość sieci wodociągowej w gminie wynosi 121,7 km. Studnie głębinowe uzdatniania wody znajdują się w Szóstce. Zasilają one miejscowości: Przemyska, Broniewek, Płowki, Broniewo, CZOŁOWO , Czołówek, Szybka, Szóstka, kol. Wąsewo, Biskupice, Rokitki, Tarnówko, część Skibina.
Gospodarka ściekowa	Istnieją przydomowe oczyszczalnie ścieków. W 6 gospodarstwach funkcjonują one za pomocą drenów rozpraszających. Natomiast większość gospodarstw posiada szamba wybieralne.
Usuwanie odpadów	W Czołowie nie ma wysypiska odpadów. Nieczystości stałe odbiera Firma „Saniko”, które składowe je na wysypisku w Machnaczu k. Włocławka.
GOSPODARKA I ROLNICWO	
Zakłady pracy/przedsiębiorstwa	• Apteka PHARMACON – Jolanta Sobieska • Działalność prawnicza – Tomasz Rolirad • Działalność ubezpieczeniowa – Joanna Rosińska

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CZOŁOWO

	• Działalność pielęgniarek – Radosław Woźniak • Działalność w zakresie projektowania budowlanego – Justyna Mintus • Mechanika pojazdowa – Leszek Wojciechowski • Mechanika pojazdowa – Jan Gołdyn • Nauka jazdy – Ryszard Kuraszewski • Praktyka lekarska – Jan Pałko • Praktyka lekarska – Jarosław Sobieski • Praktyka lekarska – Mariola Świecimska • Praktyka lekarska – Waldemar Świecimski • Praktyka stomatologiczna – Michał Wielgosz • PPHU „Madagier” – sprzedaż węgla i nawozów • Roboty budowlane – Eugeniusz Lewandowski • Roboty budowlane – Jan Ratajczyk • Sklep spożywczo-mięsny – Józef Jakubowski • Sprzedaż hurtowa maszyn i urządzeń – Jacek Uciński • Sprzedaż detaliczna ryb – Karol Uciński • Sprzedaż zboża, nasion – Artur Rosół • Sprzedaż zboża, owoców, warzyw, nasion – Jerzy Stelmaszczyk • Sprzedaż części i akcesoriów do pojazdów samochodowych – Adam Matusiak • Ubezpieczenia na życie – Jacek Patyk • Zakład budowlany – Henryk Stępkowski
Gospodarstwa rolne	Na terenie miejscowości zarejestrowane są 72 gospodarstwa rolne.
KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
Organizacje, stowarzyszenia działające na terenie miejscowości	Aktywną rolę w działalności wsi odgrywała Anna Skupniewicz (z domu Suliburska). Uczestniczyła w życiu kulturowym wsi. W 1957 r, brała udział w reaktywowaniu wielu organizacji wchodziła w skład ich zarządów. • KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W CZOŁOWIE Powstało ok. 1959 roku. Pierwszą przewodniczącą Koła była Matuszak. Założycielki to: Anna Skupniewicz i Leokadia Świecimska. Obecnie w skład Koła wchodzi 32 osoby. Przewodniczącą jest Zofia Kwiatkowska. W Zarządzie zasiadają: Halina Bykowska, Halina Ratajczyk. KGW jest prężnie działającą organizacją. Członkinie KGW biorą udział w imprezach regionalnych,

dożynkach. Przedstawiają i oferują regionalne potrawy. W 2008 roku przygotowywały stół wigilijny w Urzędzie Gminy w Radziejowie. Biorą udział w konkursach regionalnych np. na najładniejszy wielkanocny i bożonarodzeniowy stroik świąteczny.

• KÓŁKO ROLNICZE

W 1934 roku kółko rolnicze w Czołowie liczyło 30 członków. Na czele kółka stali: Zygmunt Klekotko – prezes, Jan Bogusławski – wiceprezes, Stanisław Banasiak – sekretarz, Lewandowski – skarbnik i Antoni Zabłocki – członek zarządu. Komisję rewizyjną tworzyli: Maksymilian Pietrzak, Kempski, Lewandowski.

W 1958 r. KR reaktywowano. W skład zarządu wchodził: Stanisław Skrzypek – prezes, Kazimierz Głowacki – sekretarz, Piotr Bykowski – skarbnik. Do 2000 r. prezesami Kółka byli: Władysław Górniak, Tadeusz Fabisiak, Roman Śrubas, Józef Dominiak, Jan Pomianowski, Jan Biniecki. Od 2002 r. funkcję prezesa pełni Kazimierz Skupniewicz.

W Czołowie Kółko Rolnicze zajmowało się mechanizacją rolnictwa, sprowadzaniem nawozów, węgla. Ponadto w Czołowie istniała ferma świń.

Kółko rolnicze propagowało nowoczesne metody agrotechniczne, upowszechniało oświatę rolniczą wśród szerokiego ogółu rolników. Organizowało poletka doświadczalne w dziedzinie ogrodnictwa, zakładało koła producentów trzody chlewnej. Wspólnie z młodzieżowymi związkami wiejskimi i kołami gospodyń wiejskich organizowało różne konkursy w dziedzinie rolnictwa. Całą tą działalnością kierowało przed wojną Nieszawskie Okręgowe Towarzystwo Organizacji i Kółek Rolniczych na czele z prezesem Wojciechem Benedykcińskim z Płówek.

Ponadto Kółka Rolnicze wydawały gazetę pt.: „Wiadomości Rolnicze” obecnie jest to „Tygodnik Rolniczy”

Wieś w obiektywie

Foto: ze zbiorów Kazimierza Skupniewicza

Anna Skupniewicz (z domu Suliburska), mieszkanka Czołowa, poetka ludowa

Dożynki w Czołowie - rok 1936

Foto: ze zbiorów prywatnych Kazimierza Skupniewicza

Foto: ze zbiorów Kazimierza Skupniewicza

Fotografia z Międzynarodowego Dnia Kobiet, na zdjęciu członkinie Koła Gospodyń Wiejskich z Czołowa 1967 rok

**Foto: ze zbiorów Kazimierza Skupniewicza
Dożynki w Radziejowie 1970 rok. Delegacja z Czołowa**

Foto: archiwum Urzędu Gminy w Radziejowie

Staw w Czołowie rok 2006

Foto: archiwum Urzędu Gminy w Radziejowie

Staw w Czołowie rok 2006

Foto: Marcin Jaskólski

Noc świętojańska 2004 r. Czołowo

Foto: Marcin Jaskólski

Noc świętojańska 2004 r. Czołowo

Foto: Marcin Jaskólski

Noc świętojańska 2004 r. Czołowo

Foto: Marcin Jaskólski

Noc świętojańska 2004 r. Czołowo

Foto: Marcin Jaskólski

ANALIZA „SWOT”

Analiza SWOT (Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats) identyfikuje oraz ocenia silne i słabe strony społeczności oraz przyszłe szanse i zagrożenia wynikające z wpływu otoczenia i zmian w nim zachodzących.

Szanse i zagrożenia odnosi się do czynników zewnętrznych, nad którymi nie ma kontroli.

Silne i słabe strony tkwią w czynnikach wewnętrznych. Analiza tych czynników pozwala zidentyfikować słabe i mocne strony, jej celem jest wykorzystanie mocnych stron i wyeliminowanie słabych.

Silne strony – uwarunkowania, stanowiące mocne strony wsi, elementy przewagi nad innymi, które należy wykorzystać aby osiągnąć zamierzone cele,

Szanse – czyli, czynniki, które mogą być traktowane jako pomocne i przy odpowiednich działaniach wykorzystane jako uwarunkowania sprzyjające rozwojowi wsi.

Słabe strony – obecnie istniejące problemy i bariery, które należy wyeliminować aby nie utrudniały osiągnięciu misji,

Zagrożenia – czyli, czynniki zagrażające realizacji misji, których wpływ może osłabić podejmowane działania.

Plan odnowy miejscowości powinien opierać się na mocnych stronach mieszkańców, powinien eliminować słabości, wykorzystywać pojawiające się szanse oraz unikać przyszłych zagrożeń.

IV. ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- duża liczba przedsiębiorstw, - prężnie działające związki i stowarzyszenia, m.in. Koło Gospodyń Wiejskich, Kółko Rolnicze, - Gminna Biblioteka filia w Czołowie, - zwarta zabudowa miejscowości, - dobre połączenie komunikacyjne, - dobra jakość gleb-wysokie klasy gruntów rolnych, - zwiększająca się liczba ludzi młodych podejmujących studia wyższe, - wzrost zainteresowania tradycją i historią, - dobrze zorganizowany dowóz dzieci do szkół, - dobrze rozwinięta sieć telekomunikacyjna.	- wymagająca renowacji świetlica, - brak chodników, - brak oświetlenia, - nie dostatecznie dobry stan techniczny dróg, - starzejące się społeczeństwo, - brak miejsc rekreacji i wypoczynku, - nie utrwalone tradycje historyczne i pamiątki.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- rozwój działalności kulturalnej poprzez rozwój i modernizację świetlicy, - doksztalcanie mieszkańców – szkolenia i kursy organizowane w odnowionej świetlicy, - sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich, - zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej, - promocja wsi poprzez działalność kulturową, szczególnie Koła Gospodyń Wiejskich.	- niebezpieczeństwo wypadków z powodu złej nawierzchni dróg, - ujemny przyrost naturalny, - brak troski o dobro wspólne, - brak zaangażowania społeczności w rozwój wsi, - migracja młodzieży do miast, - rosnące bezrobocie/brak pracy.

Bibliografia, źródła:

- **Marcin Ignaczak**, *Środowiska Kulturowe – uwarunkowania do ochrony dóbr kulturowych Gminy Radziejów*, Poznań 2001.
- Relacje Kazimierza Skupniewicza – mieszkańca Czołowa, w zbiorach autora z 2009 roku.
- Studium wykonalności i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radziejów, Radziejów 2008.
- Strategia Rozwoju Gminy Radziejów na lata 2005-2014, Radziejów 2004.
- Zdjęcia ze zbiorów Kazimierza Skupniewicza.
- Zdjęcia ze zbiorów Urzędu Gminy Radziejów.

Plan Odnowy Miejscowości został sporządzony zgodnie z § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia MRiRW z 14 lutego 2008 r.